

Dansk energiudvikler dropper havvindplaner

Efter en skuffelse med to havvindprojekter vil Randers-virksomheden Wind Estate nu sætte fart på udbygningen af landvind og solenergi

Af Cecilie Veile

I flere år ventede energiudvikleren Wind Estate på at få grønt lys til at opføre to havvindparker i Danmark tæt på kysten.

Projekterne skulle være det første skridt i jagten på havvindvækst for det danske selskab, men i december sidste år fik Wind Estate efter et omdiskuteret forløb den endelige afvisning fra de danske myndigheder.

En afvisning, der nu betyder, at energiudvikleren har droppet alle planer om at opføre havvind. I stedet vil selskabet sætte turbo på udbygningen af landvind- og solenergi, fortæller Ane Mette Lysbech-Kleis, der siden juli har været adm. direktør for Wind Estate:

“Vi ser ikke længere mulighed for at opføre havvind i Danmark, og vi kigger heller ikke på havvind andre steder.”

Wind Estate lagde i 2019 billet ind på at opføre to havvindprojekter under den såkaldte åben dør-ordning. En ordning, der har eksisteret i mange år og gav udviklere mulighed for at ansøge om at

havarealerne uden at betale og efter et først-til-mølle-princip. Siden blev næsten alle foreslåede projekter lukket ned – også for Wind Estate, der ligesom mange andre i branchen har kritiseret det langstrakte forløb.

“Det var et hårdt slag. Vi har lagt meget energi i projekterne, og det var noget, som vi virkelig gerne ville, og som vi var klar til at løfte,” siger hun og fortæller, at tilliden til det danske system har lidt et knæk.

Hun kalder forløbet “uskønt” og uden transparens, og Wind Estate valgte i januar at klage over afgørelsen til Energiklagenævnet.

“Vi er ikke enige i afgørelsen om, at det er ulovlig statsstøtte, og derfor har vi klaget,” siger Ane Mette Lysbech-Kleis, der ikke ser de statslige udbud, hvor havvindparkerne skal være markant større, som interessante for Wind Estate:

“Det handler simpelthen om størrelsen på projekterne. Det var det fine ved åben dør, og der er også nogle lignende muligheder andre steder i verden med mindre projekter, men det er ikke lande, som vi er klar til at gå ind i nu.”

Derfor har Wind Estate lanceret en ny strategi og besluttet sig for at accelerere udbygningen på land.

“Det er klart, at livet går videre,” siger hun.

Vil fordobles

Randers-virksomheden er med en bruttofortjeneste på 156,9 mio. kr. i 2022 og et overskud på 24,6 mio. kr. en relativt lille spiller på markedet. I dag ejer energiudvikleren mere end 400 vindmøller med en samlet kapacitet på over 300 megawatt.

“Jeg mener, at der er plads til alle uanset størrelsen, men der er selvfølgelig et kritisk punkt for, om man er relevant eller ej. Det handler om kritisk masse. Det er derfor, at vores strategi nu er blevet lidt mere aggressiv og ambitiøs. Vi er nødt til at have noget kritisk masse for at være en relevant spiller i fremtiden,” siger hun.

FAKTA Om åben dør

- I mange år har virksomheder kunnet opstille møller uden betaling, hvis de selv sørger for alle undersøgelser.
- I februar 2023 blev sagsbehandlingen af i alt 33 projekter sat i bero pga. frygt for konflikt med EU's statsstøtteregler.
- 24 projekter fik i juni afslag, mens tre – to af dem var Wind Estates – afventede en afklaring på, om de kunne blive en del af en overgangsordning. De tre projekter fik endeligt afslag i december.
- Seks projekter fik sidste forår omvendt lov til at gå videre i ansøgningsprocessen. Det er alle projekter, der har været meget længe undervejs, og som allerede før det bratte stop havde fået en forundersøgelsetiladelse.

“Det er derfor, at vores strategi nu er blevet lidt mere aggressiv og ambitiøs”

Ane Mette Lysbech-Kleis, adm. direktør, Wind Estate

Ane Mette Lysbech-Kleis har siden juli været adm. direktør for Wind Estate. Tidligere var hun chef for havvindudvikling hos energikæmpen Vattenfall. Foto: Hans Christian Jacobsen

FAKTA Om Wind Estate

- Wind Estate blev stiftet i 2008 af Jens Petri Petersen og Erik Abraham. Virksomheden ejes i dag af britiske Icon Infrastructure.
- Har hovedsæde i Randers og udvikler, opfører og ejer vindmølleparker på land i særligt Danmark og Skotland. Udvikler også solcelleparker.
- Havde i 2022 en bruttofortjeneste på 156,9 mio. kr. i 2022 og et overskud på 24,6 mio. kr.

opføre havvind uden støtte og uden om de statslige udbud.

Historisk har ordningen kun været brugt i et meget begrænset omfang, men i 2021 og særligt 2022 strømmede det pludselig ind med ansøgninger. I februar sidste år satte Energistyrelsen pludselig sagsbehandlingen af alle åben dør-ansøgninger i bero.

Har klaget

Styrelsen frygtede, at havvind var blevet så attraktivt at opføre, at der reelt var tale om ulovlig statsstøtte, når virksomhederne kunne få ret til

Målet er at fordoble kapaciteten frem mod 2028-2030, hvor selskabet også vil opføre sine første solcelleparker.

“Vi har en stærk pipeline, som vi kan begynde at bygge på i 2026 og 2027. Og så kigger vi også på at lave nogle opkøb af projekter, som kan generere produktion,” fortsætter hun.

Ifølge direktøren vil Wind Estate særligt satse på at udbygge sin position i Skotland og at få fodfæste i England og Wales.

“Det er der, vi accelererer og har vores energi og fokus,” siger direktøren og fortæller, at

selskabet også vil fastholde udbygningen på land i Danmark.

Hun vil ikke løfte sløret for, hvor mange penge Wind Estate planlægger at investere, for at strategien kan leveres, men generelt er grøn energi meget kapitaltung.

“Vi vil dels have noget egenfinansiering qua vores produktion og egen virksomhed, og dels har vi jo en stærk ejer bag os, der har nogle finansielle muskler, som vi ikke har,” siger Ane Mette Lysbech-Kleis og henviser til ejeren, britiske Icon Infrastructure.